

Şeker ve glikoz istihlâk vergisi hakkındaki 3101 sayılı kanuna ek kanun

(Resmî Gazete ile neşir ve ilânı : 22 . I . 1943 - Sayı : 5311)

No.
4385

Kabul tarihi
15 . I . 1943

BİRİNCİ MADDE — Memleket içinde istihsal olunan şekerlerden 25 . I . 1937 tarihli ve 3101 sayılı kanuna müsteniden alınmakta olan istihlâk vergisine, kilo başına kesme şekerde dört yüz on yedi buçuk kuruş ve toz şekerde dört yüz kuruş yirmi para munzam istihlâk vergisi konmuştur.

Bu vergi 1718 sayılı kanunun altıncı maddesi hükmüne tevfiқан tahsil olunur. Şu kadar ki Türkiye şeker fabrikaları Türk anonim şirketinin satış yerlerinde ihdas edeceği ve fabrikaların buldukları mahal varidat dairesine bildirecekleri kendi bayilerine fabrikalardan veresiye gönderilen şekerlerin vergisi mezkûr bayilerce satılmasını mütaakıp tahakkuk eder ve satışın vukubulduğu tarihi takibeden ayın on beşinci günü akşamına kadar, şekerini göndermiş olan fabrika tarafından, bağlı olduğu malsandığına ödenir.

İKİNCİ MADDE — Hükümetçe yabancı memleketlerden getirilecek veya getirtilecek şekerler, ithal mevkilerinde gümrük kapısındaki maliyetleriyle Türkiye şeker fabrikaları anonim şirketine devrolunur.

İthal mevkilerinden memleket içindeki satış yerleri olan Eskişehir, Alpullu, Uşak ve Turhal fabrikalarına nakledilmeleri lâzımgelen şekerlerin devir, maliyet fiyatına, ithal mevkilerinden bu mahallere kadar olan nakliye masrafları da ilâve edilir.

Mezkûr şekerler satıldıkça, bu maliyetlerle satış bedelleri arasındaki fark adı geçen şirket tarafından Hazineye verilir.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Hükümetçe kanunların verdiği salâhiyete dayanılarak kendilerine gıda maddeleri dağıtılacak olanlara tevzi ve tahsis edilecek şekerlerle Türkiye şeker fabrikaları anonim şirketi tarafından pancar müstahsillerine prim olarak verilecek şekerlerden birinci maddeye müsteniden alınacak munzam istihlâk vergisi kilo başına küp şekerden 57,5 ve kristal şekerden 40,5 kuruş olarak tahsil olunur.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Bu kanunun mer'iyete girdiği tarihten sonra pancar mubayaa fiyatlarının arttırılmasına zaruret hâsil olduğu veya fevkalâde haller icabı olarak şekerin maliyet fiyatında tezayüt husule geldiği Maliye ve İktisat vekâletlerince müştereken yaptırılacak tetkikatla tebeyyün ettiği veya şeker satış fiyatlarının indirilmesine zaruret görüldüğü takdirde birinci ve üçüncü maddelerde yazılı vergi miktarlarını münasip hadlere indirmeğe İcra Vekilleri Heyeti salâhiyetlidir.

BEŞİNCİ MADDE — 3101 sayılı kanunla glikozdan alınan istihlâk vergisine kilo başına yüz elli beş kuruş munzam istihlâk vergisi konmuştur. Zaruret görülen hallerde İcra Vekilleri Heyeti bu miktarı münasip hadde indirmeğe salâhiyetlidir.

ALTINCI MADDE — 4 ve 5 nci maddelerin verdiği salâhiyetlere istinaden şeker ve glikozdan alınan munzam istihlâk vergisinin indirilmesine Hükümetçe karar verildiği takdirde keyfiyet üç ay içinde Büyük Millet Meclisinn tasdkına arz olunur.

YEDİNCİ MADDE — Yabancı memleketlerden ithal veya memleket içinde istihsal olunan şekerlerden alınacak istihlâk vergisinin tahakkukunda sâfi sıklet esas ittihaz olunur.

SEKİZİNCİ MADDE — 1718 sayılı kanunun yedinci maddesiyle 2785 sayılı kanunun dördüncü maddesi hükümleri 3780 sayılı kanunun mer'iyeti müddetince tatbik olunmaz.

DOKUZUNCU MADDE — 3828 sayılı kanunun 5 nci maddesiyle 4041 sayılı kanun ve 4225 sayılı kanunun 5 nci maddesi müstesna olmak üzere diğer maddeleri kaldırılmıştır.

ONUNCU MADDE — Bu kanun 3780 sayılı kanunun tatbikına lüzum kalmadığının Hükümetçe ilân edildiği malî yılı takibeden yıldan itibaren mer'iyetten kalır.

MUVAKKAT BİRİNCİ MADDE — Hükümetçe şeker fiyatlarının arttırıldığı 16 . XI . 1942 tarihinde Türkiye şeker fabrikaları anonim şirketi elinde mevcut olan 1942 kampanyasına ait şekerler tamamen satılinceye kadar birinci maddede yazılı zam, kilo başına küp şekerde (426,5) ve kristal şekerde (409,5) kuruş ve 3 ncü maddede yazılı zam kilo başına küp şekerde (66,5) ve kristal şekerde (49,5) kuruş olarak alınır.

MUVAKKAT İKİNCİ MADDE — Hükümetçe şeker fiyatlarının arttırılmasından mütevellit olup Türkiye Cumhuriyeti Ziraat bankasında toplanmış olan fiyat farkları Hazineye devrolunur ve 1942 malî yılı Muvazenei umumiye kanununun 29 ncü maddesi mucibince varidat bütçesinde açılmış olan hususi fasla irat ve mukabili Maliye bütçesinde (Pancar fiyat farkı karşılığı) namiyle açılacak hususi bir fasla tahsisat kaydedilir.

1942 yılı pancar mubayaa fiyatlarına Hükümetçe kilo başına iki kuruş olarak kabul edilmiş ve Türkiye şeker fabrikaları Türk anonim şirketince müstahsillara ödenmekte bulunmuş olan zam tutarı, yukarıki fıkra mucibince Maliye bütçesinde açılacak hususi fasıldan adı geçen şirkete tediyeye olunur. Fiyat farklarında hâsıl olan meblâğ kifayet etmediği takdirde bakıvesi işbu kanunun muvakkat birinci maddesi mucibince alınacak vergiler tahsil olundukça mukabili hususi fasla tahsisat kaydedilerek ödenir.

MUVAKKAT ÜÇÜNCÜ MADDE — Glikozun alım, satımı ile işgal edenler ve glikozu iptidai veya tâli madde olarak imalâtında kullanan sınai müesseseler (bununla 3843 numaralı kanunun 5 nci maddesinde yazılı müesseseler kasdolunmuştur) bu kanunun neşrini takibeden gün akşamına kadar, ticarethane, mağaza, depo, fabrika ve imalâthanelerinde, şube, acente ve komisyoncuları nezdinde bulunan mallarının cins, miktar ve sıkletleriyle buldukları yerleri gösteren bir beyannameyi bağlı oldukları varidat dairesine vermeğe mecburdurlar.

Bu kanunun neşri tarihinde ellerinde yüz kilodan az glikoz bulunanlar beyanname vermek mecburiyetine tabi değildir.

Bu beyannameler varidat dairelerince tetkik ve mükelleflerin kayıtlarıyla tatbik olunduktan sonra, bulunacak miktar üzerinden beher kioda (135) kuruş munzam vergi tarholunur.

Müddeti içinde beyanname vermiyen veya mevcutlarını noksan gösterenler namına beyanname verilmiyen veyahut noksan gösterilen malların varidat dairelerince tesbit olunacak miktarı üzerinden vergi tarholunur ve buna beş kat zam yapılır.

Mükellefler beyannamelerinde gösterdikleri miktara ait vergiye itiraz edemezler.

Bunun haricindeki miktar 3692 numaralı kanunun hükümlerine tabidir.

Tahakkuk eden vergi, kanunun neşrini takibeden 15 gün zarfında ödenir. Zamanında verilmeyen vergiler % 10 zam ile ve Tahsili emval kanununa tevfikân tahsil edilir.

ON BİRİNCİ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden mer'iidir.

ON İKİNCİ MADDE — Bu kanun hükümlerini tatbika İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

18 kânunusani 1943

<i>Cumhuriyet Reisiğine yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	16 . I . 1943 ve 1/914
<i>Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildirildiğine dair Cumhuriyet Reisiğinden gelen tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	18 . I . 1943 ve 4/54
<i>Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cilt ve sayfa numaraları</i>	:	Cilt Sayfa 30 2,213,274:276,279,280,291:294